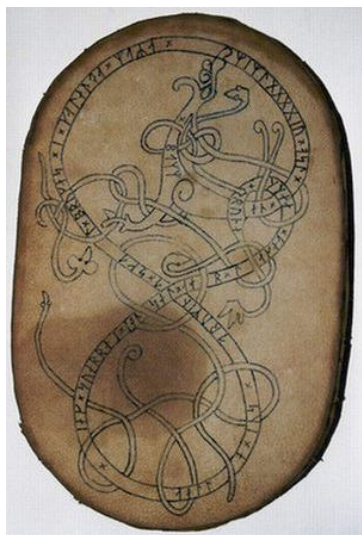

Trommer

Runebom

Lillettromme

En Runebom eller laptromme som den også kaldes, er en samisk rammetromme med påmalet mønster og runer. Hvor længe de har været i brug vides ikke, men rammetrommen har været kendt over store dele af norden, som rytme og slagtojsinstrument. Det ældste skandinaviske fund, der i dag betragtes som en tromme er fra ca. 3000 f.Kr. Det er en lertromme fra Væstra Hoby i Skåne Sverige. Der findes endnu ingen funddele fra vikingetiden, der er blevet tolket som trommer, hvilket ikke nødvendigvis er ensbetydende med at de ikke har eksisteret. Lillettrommen har skind på begge sider. Den slags trommer blev som regel brugt i kombination – fløjte- tromme spil, og ses på mange kalkmalerier.

De rekonstruerede trommer, runebommen og lillettrommen er fremstillet på baggrund af forskellige kilder og kalkmalerier. Materialet til rammen kan være fyr eller birke finer, trommeskindet er ugarvet gedekind. Snoren til at stramme skindet med er en treslået hestehale snor.

Trommerne kan være ovale eller cirkel runde, og selve rammen udført af et formbøjet stykke finer eller tyndt træ, hvorover der spændes et stykke ugarvet skind. Rammetrommen anslås ofte med hænderne alene eller med en dobbelthoved trommestik, som på den populære irske Bodhran tromme. Fra vikingetiden er der fundet en T-formet stikke som muligvis har været udstyret med rangler og som menes at have været brugt som trommestik på runebommen, *se denne*. Runebommen er en fri kopi efter en Svensk model. Dekorationen på skindet er tegnet i "Urnes" stil. Stikken er kopieret efter et Norsk vikingetids-fund.

Rammetromme – Runebom

Materialeforbrug

Et stykke knastfrit fyr eller birkefiner 4 til 5 mm. tyk og 1,70 cm. lang.

Et stykke ahorn eller anden træsort til håndtag.

Et stykke gedeskin.

Treslået hestehale hår.

Spånplade til fremstilling af form.

Fremgangsmåde

Det første man skal bruge er en form til at spænde spånen omkring. Formen har jeg lavet af spånplade rester, som er limet sammen til en blok, hvorpå formen tegnes op. Med sav og rasp er den formet til den ønskede ovale eller runde form. Der skæres et hak i formen til spånens begyndelse (se tegning) målene der er ca. mål og kun retningsgivende, er følgende: den ovale form, længde 44 cm. brede 26 cm. højde 10 cm. den runde form 34 cm. i diameter højde 10 cm.

Spån af fyrtræ eller birketræ er velegnede sorter, der er nemme at bøje, og kan skaffes i forskellige finer tykkelser. Den her anvendte spån er lavet af et 170 cm. langt og 10 cm. bredt bræt, af fyrtræ der er savet og høvlet ned til ca. 4 mm. Spånen skal være fri for knaster, en lille knast vil næsten med sikkerhed medføre at spånen knækker når den bøjes., For at gøre spånen let bøjelig lægges den i vand en dags tid. Tørt træ lader sig ikke let bøje. Til det formål kan bruges en lang altankasse af plast - et badekar eller lignende. En hurtigere måde er at bøje spånen over damp.